

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 Пж 10726/21
08.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Младена Николића, председника већа, судија Драгана Драговића и Светлане Ђуровић, чланова већа, у парници тужиоца NDM Leasing ДОО Београд, чији је пуномоћник Отњен Тарабић, против тужених: 1. Новарт ДОО Крагујевац и 2. АА из ....., чији је заједнички привремени заступник Ивана Кићовић, адвокат из Београда, ради накнаде штете по тужби, вредност предмета спора по тужби 215.325,55 динара, и ради стицања без основа по противтужби, вредност предмета спора по противтужби 5.000.000,00 динара, одлучујући о жалби туженог-противтужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 5692/19 од 02.03.2021. године и жалби тужиоца изјављеној против решења Привредног суда у Београду П 5692/19 од 23.07.2021. године, жалби тужиоца изјављеној против решења истог суда П 5692/19 од 22.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 08.12.2021. године донео је

ПРЕСУДУ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснована жалба туженог-противтужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 5692/19 од 02.03.2021. године у ставу I изреке.

II УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Београду П 5692/19 од 02.03.2021. године у ставу II изреке, којим је одбијен противтужбени захтев првотуженог-противтужиоца Новарт ДОО Крагујевац којим је тражио да се обавезе тужилац – противтужени NDM Leasing ДОО Београд да му исплати износ од 50.042,42 CHF у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу за CHF НУРО ALPE ADRIA BANK АД Београд на дан уплате са каматом на годишњем нивоу у висини референтне основне каматне стопе коју приписује и примењује приликом спровођења главних операција Централне банке Швајцарске увећане за 8 процентних поена, од 16.04.2013. године до исплате, а уколико референтна основна каматна стопа није утврђена као фиксна каматна стопа, него је утврђена у одређеном распону између минималне и максималне каматне стопе од стране Швајцарске централне банке, затезну камату у висини аритметичке средине минималне и максималне референтне основне каматне стопе, увећане за 8 процентних поена, од дана 16.04.2013. године, до исплате као неосноване и **решава:**

противтужба туженог-противтужиоца Новарт ДОО Крагујевац се **ОДБАЦУЈЕ**.

III УКИДА СЕ решење Привредног суда у Београду П 5692/19 од 23.07.2021. године.

IV УКИДА СЕ решење Привредног суда у Београду П 5692/19 од 22.04.2021. године и решење о трошковима садржано у ставу III изреке пресуде Привредног суда у Београду П 5692/19 од 02.03.2021. године и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Изрека првостепене пресуде гласи:

„Усваја се тужбени захтев тужиоца па се обавезују првотужени Новарт д.о.о. Крагујевац и друготужени АА из ....., да тужиоцу NDM Leasing д.о.о. Београд, солидарно исплате 215.325,55 динара са законском затезном каматом на овај износ почев од 28.04.2016. године до исплате, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Одбија се противтужбени захтев првотуженог - противтужиоца Новарт д.о.о. Крагујевац, којим је тражио да се обавезе тужилац - противтужени NDM Leasing д.о.о. Београд, да првотуженом — противтужиоцу Новарт д.о.о. Крагујевац, исплати износ од 50.042,42 ЦХФ у динарској противвредности обрачунатој по продајном курсу за CHF НУРО ALPE ADRIA BANK АД Београд на дан уплате, са каматом на годишњем нивоу у висини референтне/основне каматне стопе коју прописује и примењује приликом спровођења главних операција централна банка Швајцарске увећане за осам процентних поена, од дана 16.04.2013. године до исплате, а уколико референтна/основна каматна стопа није утврђена као фиксна каматна стопа, него је утврђена у одређеном распону између минималне и максималне каматне стопе од стране Швајцарске централне банке, затезну камату у висини аритметичке средине минималне и максималне референтне/основне каматне стопе увећане за осам процентних поена од дана 16.04.2013. године до исплате, као неоснован.

Обавезују се тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 468.482,00 динару року од 8 дана од пријема писаног отправка пресуде са законском затезном каматом на овај износ почев од дана извршности пресуде до исплате.“

Решењем првостепеног суда П 5692/19 од 23.07.2021. године одбачена је жалба тужиоца изјављена против решења истог суда П 5692/29 од 22.04.2021. године као недозвољена.

Решењем првостепеног суда П 5692/19 од 22.04.2021. године наложено је тужиоцу да у депозит суда на име трошкова заступања привременог заступника, адвоката Иване Кичевић уплати износ од 200.250,00 динара, а по трошковницима привременог заступника тужених-противтужилаца и то: од 27.09.2020. године износ од 66.750,00 динара, 10.09.2020. године износ до 35.250,00 динара, 05.03.2021. године износ од 35.250,00 динара и 20.04.2021. године износ од 63.000,00 динара.

Против првостепене пресуде жалбу су благовремено изјавила тужени-противтужилац преко привременог заступника из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку. У жалби се наводи да је образложење супротно неспорним чињеницама, да није јасан закључак суда да је продужен рок отплате по предметном уговору, а самим тим и трајање уговора, кад је супротно изјавио тужилац. Неспорно је учињено да уговор о финансијском лизингу није раскинут и то на рочишту од 12.03.2018. године. Уговор није раскинут, већ је престао да важи протеком времена на који је закључен, због чега је тужбени захтев тужиоца неоснован, при чему првостепени суд није применио одредбе члана 16 Закона о облигационим односима, којим је прописано да је свако дужан да се суздржи од поступања којим се може другом проузроковати штета. Тужилац је својим

поступањем, односно непоступањем проузроковао себи наводно штету. Даље се истичу жалбени наводи који се односе на одлуку о противтужбеном захтеву, али се истиче и да тужилац није доказе све елементима штете, односно није доказао у чему се штета састоји. У смислу жалбених навода, предлаже да се побијана пресуда преиначи.

Тужилац благовременом жалбом побија решење првостепеног суда од 23.07.2021. године, те истиче да је према одредби члана 399 став 1 Закона о парничном поступку, прописано да је против решења првостепеног суда дозвољена жалба, ако законом није другачије прописано, што подразумева да се на свако решење може изјавити жалба од стране странака, а само решења којим се руководи расправом и управља парницом могу се побијати у жалби против коначне одлуке. Решење од 22.04.2021. године донето је после доношења пресуде и њиме је одлучено о правима и обавезама странака, те се не може сматрати решењем којим се руководи расправом или управља парницом, како то тврди првостепени суд. Предложио је да се побијано решење укине.

У благовременој жалби против решења од 22.04.2021. године, тужилац наводи да је циљ спорне противтужбе да привремени заступник увећа своје трошкове, па би тужилац требало да плаћа привременом заступнику што га тужи, односно долазимо у парадоксалну ситуацију, да тужилац сноси трошкове тужбе, која се води против њега. Указује да је противтужба привременог заступника недозвољена, јер привремени заступник има права и дужности само у поступку за који је постављен, а нема право да иницира нови поступак што суштински представља противтужба. Уколико првостепени суд не стави ван снаге наведено решење, истиче да се поднесак сматра жалбом против решења од 22.04.2021. године.

Испитујући правилност побијане пресуде, те побијаних решења, а на основу одредбе члана 386 став 1 и 402 Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично неоснована, да су жалбе тужиоца основане, при чему су по оцени другостепеног суда испуњени услови из члана 387 став 1 тачка 4 Закона о парничном поступку за одбацивање противтужбе.

Побијана пресуда у потврђујућем делу донета је без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 Закона о парничном поступку, оних на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Насупрот жалбеним наводима тужених у потврђујућем делу, првостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, на коју повреду у наводима у жалби тужени указује. Наведено из разлога, јер је првостепени суд за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, који нису противречни изведеним доказима, те стога првостепена пресуда у том делу нема недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, тужилац и првотужени су се налазили у уговорном односу по основу закљученог Уговора о финансијском лизингу од 15.04.2008. године и то тужилац као давалац лизинга, а тужени као прималац лизинга. Уговор је закључен на 5 године, тј. до 15.04.2013. године. Тужилац и друготужени су се налазили у уговорном односу по основу Уговора о јемству закљученом 15.04.2008. године, којим се уговором друготужени се обавезао према тужиоцу да ће испунити пуноважну и доспелу обавезу туженика, овде првотуженог из наведеног Уговора о финансијском лизингу од 15.04.2008. године. У складу са споразумом између тужиоца и првотуженог, трајање наведеног уговора је продужено до 01.04.2015. године, тако што су се стране уговорнице договориле да продуже рок отплате дуга туженог према тужиоцу до 01.04.2015. године. У складу са наведеним, тужени је поступао тако што је користио машину која је предмет лизинга и

после 15.04.2015. године, а дуг по договореном репрограму измиривао је до 19.09.2013. године. Након наведеног дана, тужени више није измиривао дуговање према тужиоцу, па је тужилац 20.03.2014. године једнострано раскинуо предметни Уговор о финансијском лизингу поступајући на начин у свему у складу са овлашћењима датим тужиоцу у члану 9 Уговора о финансијском лизингу, према коме тужилац може једнострано да раскине уговор у случају доцње, као и у случају неуредног испуњења обавеза примаоца лизинга. Овај услов је испуњен, с обзиром да је утврђено из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, да тужени није поступао по закљученом репрограму дуга, јер почев од 19.09.2013. године, своје обавезе по основу исплате лизинг рате није испуњавао према тужиоцу.

Првостепени суд закључује да накнада штете припада тужиоцу, како с обзиром на одредбе члана 9 Уговора о финансијском лизингу, јер је до раскида уговора дошло због разлога који су настали на страни првотуженог, који није уредно измиривао своје обавезе, а тако и по основу одредби из члана 28 став 2, 29 и 31 став 1 Закона о финансијском лизингу.

Првостепени суд у погледу висине тужбеног захтева утврђује да је штета у висини од 215.325,55 динара и да иста представља разлику између неплаћених лизинг рата од стране првотуженог и износа оствареног на име продаје машине, која је била предмет лизинга. Стога, како би се материјална ситуација тужиоца, као оштећеног лица довела у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње и пропуштања у складу са чланом 190 Закона о облигационим односима, као и у складу са чланом 31 став 1 Закона о финансијском лизингу, потребно је да му се наведена разлика између неплаћених лизинг рата и износа оствареног на име продаје предмета лизинга, а то је утужени износ, исплати од стране првотуженог, као штетника, с тим што постоји и обавеза друготуженог, као јемца, с обзиром да првотужени није уредно измиривао своју обавезу, те је уговор раскинут.

Првостепени суд је утврдио да је тужилац 20.03.2014. године продао предмет лизинга купцу Интерлигнум НС ДОО за цену од 4.190.402,88 динара, што у СНФ износи 35.958,17 СНФ. Разлика између овог износа и неплаћених лизинг рата у износу од 37.673,47 СНФ је 1.715,30 СНФ, што износи 215.325,55 динара.

Првостепени суд је полазећи од одредби из члана 154 став 1, 155 и 190, 997, 998, и 1004 став 1 Закона о облигационим односима, те одредби члана 28 став 2, 29, 31 став 1 Закона о финансијском лизингу, и одредби уговора који су закључиле парничне странке, одлучио као у ставу I изреке побијане пресуде.

На горе утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио горе цитиране материјално правне одредбе и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, које у битном прихвата и другостепени суд.

У овом случају, иако је уговор био закључен на рок трајања од 5 година, а то је било 15.04.2013. године, он је сагласношћу воља уговорних страна продужен, јер је дуг туженог репрограмиран и он је задржао предмет лизинга и даље. То значи, да су странке продужиле трајање уговора, а исти је од стране тужиоца раскинут због тога што првотужени није уредно испуњавао своје обавезе и доцнио је са исплатом лизинг рата. Као последица наведеног, сагласно закљученом уговору и то члан 9 тог Уговора, те сагласно одредбама Закона о финансијском лизингу из члана 28 став 2, 29 и 31 став 1 тог закона, тужилац има право на накнаду штете, како то правилно закључује првостепени суд и она се огледа у разлици између неплаћених лизинг рата од стране првотуженог и износа који је тужилац добио продајом предмета лизинга, који му је враћен. Висину тужбеног захтева првостепени суд је правилно утврдио из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, те потом правилно обавезао првотуженог, али и друготуженог, као јемца, да солидарно исплате наведени новчани

износ тужиоцу, са припадајућом законском затезном каматом почев од 28.04.2016. године до исплате.

У наведеном делу жалбеним наводима тужених није доведена у сумњу правилност првостепене пресуде.

Према налажењу Привредног апелационог суда, привремени заступник туженог у овом случају, није овлашћен да подноси противтужбу у спору у коме је постављен за привременог заступника. Наведено из следећих разлога:

У складу са одредбом члана 81 Закона о парничном поступку, туженом се поставља привремени заступник и у ситуацији када је пребивалиште или боравиште туженог непознато, а тужени нема пуномоћника. Привремени заступник се поставља из реда адвоката, са списка адвоката које суду доставља надлежна Адвокатска комора.

Према одредби члана 82 став 1 истог закона привремени заступник има у поступку за који је постављен, сва права и дужности законитог заступника.

Према одредби члана 83 став 1 Закона о парничном поступку, ако је привремени заступник постављен туженом из разлога предвиђених у члану 81 став 2 тачка 4 и 5 овог закона, суд ће оглас о постављању привременог заступника објавити у Службеном гласнику РС, преко огласне табле и на интернет страници суда, а по потреби и на други начин. Према ставу 2 тог члана, оглас из става 1 садржи: означавање суда који је поставио привременог заступника, законски основ, име туженог коме се поставља заступник, предмет спора, име заступника и његово занимање и боравиште, као и упозорење да ће заступник да заступа туженог у поступку све док се тужени или његов пуномоћник се не појави пред судом, односно док орган старатељства не обавести суд да је поставио старатеља.

Имајући у виду горе цитиране одредбе Закона о парничном поступку, по налажењу овог суда, из наведених норми, произилази да се привремени заступник туженом поставља само за поступак који је против туженог инициран тужбом тужиоца, и само у поступку по тужби тужиоца, привремени заступник има права и дужности законског заступника. Наиме, превасходни циљ ових норми јесте да тужени коме је постављен привремени заступник има квалификовано лице за заступање, које ће штитити његове интересе и бранити га од тужбе која је против њега уперена. Стога, привремени заступник нема овлашћења да излази изван оквира поступка у коме је постављен туженом за привременог заступника, тј. нема овлашћење да иницира поступак подносећи тужбу у име туженог, а против тужиоца. Подношењем тужбе, тј. противтужбе, привремени заступник излази изван оквира овлашћења у поступку за који је постављен. У поступку по противтужби, тужени има процесни положај тужиоца, а привремени заступник је постављен туженом у поступку по тужби тужиоца, да би управо у том поступку по тужби тужиоца штитио интересе и права туженог.

Из горе наведених разлога, ваљало је укинути првостепену пресуду, у ставу II изреке, којом је одбијен противтужбени захтев, те одбацити противтужбу.

Када је у питању решење првостепеног суда од 22.04.2021. године, није реч о решењу којим се управља поступком. На наведено основано указује тужени у жалби против решења од 23.07.2021. године, којим је његова жалба одбачена као недозвољена. Наиме, управо, у складу са одредбом члана 399 став 1 Закона о парничном поступку, решење од 22.04.2021. године којим је тужиоцу наложена уплата трошкова на име заступања привременог заступника, јесте решење које се може побијати посебном жалбом. Посебно и из разлога, јер је донето након закључења главне расправе.

Како је жалба дозвољена, против решења од 22.04.2021. године, то је ваљало и укинути решење од 23.07.2021. године којим је жалба одбачена као недозвољена.

Даље, имајући у виду да је по налажењу другостепеног суда противтужба коју је у име туженог поднео привремени заступник, у овом случају недозвољена, те како је иста одбачена, то је ваљало укинути решење од 22.04.2021. године, као и решење о трошковима поступка, садржано у побијаној пресуди, јер висина трошкова укупног поступка, те и висина износа који припада привременом заступнику, зависи од вредности предмета спора по тужби, а то је 215.325,55 динара.

Стога ће првостепени суд у поновном поступку, полазећи од изнетих примедби, те вредности предмета спора по тужби одлучити колики износ припада привременом заступнику по основу трошкова заступања, те одлучити и о укупним трошковима спора.

Из свих наведених разлога, применом одредбе члана 390, 387 став 1 тачка 4 и 401 тачка 3, Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

МН/БС

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Младен Николић, с.р.**

За тачност отправка